

Nowy

Kurjer Łódzki

Dziennik polityczny, społeczny i literacki

Wtorek, dnia 27 kwietnia 1915 r.

Redakcja i administracja „Nowego Kurjera Łódzkiego” mieści się przy ul. Zachodniej № 37. Interesowani do redakcji, zgłaszając się, mogą od 1 i pół do 3 po poł. i od 6 do 7 wiecz. Administracja otwarta od 8 rano do 7 wiecz. Adres telegraficzny „Łódź-Kurjer”.

Przenumerata w Łodzi wynosi rocznie rb. 6, półrocznie rb. 3, miesięcznie kop. 53. Za odnośnienie do domu lub przesyłką pocztową dolicza się 20 kop. miesięcznie. Za przesyłkę zagranicą dolicza się 60 kop. miesięcznie. Zmiana adresu 20 kop. Telefon Nr. 253.

Cena ogłoszeń: I-sza strona 50 kop. za wiersz lub jego miejsce, nadesłane 50 k., nekrologi i reklamy 15 k., ogłoszenia zwykłe 10 k., ogłoszenia drobne 1 i pół k. za wyraz. Ogłoszenia zamiejscowe: I-sza strona 50 kop., reklamy po 20 kop., zwykłe 12 kop. za wiersz lub jego miejsce w tekście 75 kop.

Rękopisów nadesłanych redakcja nie zwraca, za artykuły z góry ceną, honorariów administracja wypłacać nie będzie.

Jeszcze o reformie kwesty.

Pomimo, że powtarzają się w „Kurjerze Łódzkim”, trzeci czy czwarty artykuł w sprawie reformy kwesty wywiązał nader ożywioną dyskusję wśród osób kompetentnych, K. O. N. P. B. widocznie trzymając się ścisłe swej zasady nieliczenia się z głosem prasy, nie raczył, zabrać głosu w tej tak poważnej sprawie.

Chyba K. O. N. P. B. wie dobrze, że głos prasy, to głos ludu, dlatego więc omija wszelkie artykuły milczeniem, czy dlatego, że niema odwagi peddać swą działalność krytyce społeczeństwa, czy też dlatego, że pozostając nadal przy swych zasadach samozwaństwa, pragnie tylko tak czynić, jak mu się tymczasem podoba?...

To co czynił dotychczas K. O. N. P. B., jest tajemnicą dla społeczeństwa i chyba wiadomo to tylko jednostkom, które stoją u steru tego Komitetu i które pozostają w nader poufnych stosunkach z nim.

Ze społeczeństwo nasze nie wie, co czynił dotychczas K. O. N. P. B., przyzna to każdy, gdyż dotychczas nikt z obywateli miasta naszego za wyjątkiem wtajemniczonych, nie miał szczęścia dowiedzieć się o rozmianach ofiar, które wpływają do K. O. N. P. B. i które, przypuszczając należy, są dość pokaźne, jak również o wydatkowaniu ich, a dlaczego? — dlatego, że podanie do wiadomości ogółu, za pośrednictwem prasy, spisu otrzymanych ofiar i celów, na jakie pieniądze te zostały wydatkowane, K. O. N. P. B. uważa zupełnie za zbędne.

Nie więc dziwnego, że tego rodzaju postępowanie wywołało w społeczeństwie naszym najrozmaitsze komentarze...

Przyznać jednak trzeba, K. O. N. P. B. coś stwierzył, udziela wsparcia bezrobotnym etc., jednakże nie chcemy chwalić, ani też ganić działalności Komitetu, gdyż jak już wyżej wspomnieliśmy, nie wiemy co uczynił i co uczynić mógłby z otrzymanych ofiar.

Wziąwszy to pod uwagę, K. O. N. P. B. powinien społeczeństwu zdawać wreszcie relację z każdej otrzymanej i wydanej kopiejki czem sobie może zapewnić szeroki współudział ogółu i przystąpić do bezwzględnej i radykalnej zapobież-

nia coraz bardziej szerzącej się nędzy i głodu. Pownym i radykalnym środkiem zapobiegawczym w walce z nędzą i głodem, jest już tylkokrotnie proponowane przez nas samoopodatkowanie się wszystkich obywateli miasta.

Dopiąć tego celu, uda się K. O. N. P. B. z wszelką łatwością, po przeprowadzeniu tych reform, o których wspominałem w artykule „O reformie kwesty” w „Kurjerze” z dn. 12 b. m., gdyż wszyscy kwestarze i kwestarki mogą, w dniu powszednim, przy bardzo niewielkiej fatydze, zajęć się zbieraniem deklaracji i inkasowaniem pieniędzy od samoopodatkujących się, odwiedzając ich systematycznie raz w tygodniu.

Ma się rozumieć, że deklaracje, od samoopodatkujących się, winno się przyjmować bez wywierania chociażby najmniejszego nacisku na deklarującego i to począwszy od 3 kop. tygodniowo i wyżej, stosownie do woli ofiarodawcy, za odnośnem pokwitowaniem, zaopatrzonem podpisem dzielnicowym.

Urządzenia zaś kwest ulicznych, również nie należy zaniechać, gdyż zmniejszyły by to dotychczasowe dochody kom. obyw. nies. pomocy biednym, przyczem dochody z kwesty ulicznej składają się jedynie z datków, otrzymywanych od przyjezdnych i ludzi dobrej woli, u których wracona kopiejka do skarbenki nie odgrywa żadnej roli i t. p., a kwesta uliczna, bądź co bądź, przy dobrej organizacji, może przynieść bardzo pokaźne zyski.

Nie tylko nie należy zaniechać urządzania kwest ulicznych, ale nawet czas już jest pomyśleć, jak wyzyskać lato dla odnalezienia nowych źródeł dochodowych.

A więc miejmy nadzieję, że K. O. N. P. B. zrozumie, że będąc w przededniu kolosalnej walki z nędzą i głodem, którym sam, bez pomocy ogółu, w żaden sposób nie będzie w stanie podjąć, zarzuci dotychczasową swą taktykę nie liczenia się z głosem prasy — głosem społeczeństwa.

Hens-ki.

Wokół wojny.

Zaprzeczenie pogłoskom. Wiedeńskie dzienniki donoszą z Budapesztu: Według wiadomości, krążących w kołach poselskich, rząd węgierski złoży w parlamencie oświadczenie, że o powołaniu klasy wieku od 43 do 50 roku życia przed

ukończeniem zniw niema mowy. Popisowi tej nowej kategorii, którzy są już wojskowo wyćwiczeni, mogą być najwcześniej we wrześniu powołani. Cwiczenie innych ma zacząć się jeszcze później.

Choroba Mikołaja Mikołajewicza.

„N. Fr. Presse” pisze: Według doniesienia pietrogradzkiej agencji telegraficznej, wszystkie wiadomości o chorobie Mikołaja Mikołajewicza opierają się na niczem niezasadzonych kombinacjach. Wielki książę kieruje, jak dawniej, operacjami na całym froncie bojowym. Stan jego zdrowia jest zupełnie zadawalający. Rosyjskim dyplomatom w krajach neutralnych polecone podać to do publicznej wiadomości.

Utworzenie gubernji przemyskiej.

Korespondent dziennika „Neue Fr. Presse”, Roda-Roda, donosi pod datą 22 b. m., na podstawie własnych informacji, zaczerpniętych ze źródeł wschodnio-galicyskich, iż utworzenie osobnej rosyjskiej gubernji przemyskiej stało się już faktem. Formalne zatwierdzenie tej sprawy nastąpiło w ostatnich dniach. Nową gubernję podzielono na dziewięć powiatów.

Projekt Szachowa.

Znany moskiewski filantrop Szachow projektuje utworzenie „Rosyjskiego pałacu humanitarnego”. Zadaniem tego nowego instytutu byłoby wykrycie prawdziwych przyczyn wojny światowej oraz uniemożliwienie podobnej wojny w przyszłości.

Nowe plany trójporozumienia.

Pomiędzy wielu wiadomościami, jakie w ostatnich dniach pojawiły się w gazetach o planach trójporozumienia, zwraca uwagę wiadomość podana przez gazety włoskie i szwajcarskie o planie bezpośrednio zwróconym przeciwko Austro-Węgrom.

Anglicy i francuzi nie mogą przelamać frontu niemieckiego we Flandrii, nawet po otrzymaniu znacznych posiłków, wynoszących według zapewnień Lloyda George’a 36 dywizji, chcą rozstrzygnąć wojnę w ten sposób, że na froncie we Flandrii przestano włącznie na defenzywie, a natomiast wysłać wojska angielsko-francuskie przez Czarnogórę i Serbję nad granicę austro-węgierską, dla podjęcia przeciw Austro-Węgrom ofenzywy od południa. Od północy rosjanie, a od południa Anglicy i Francuzi, podaliby sobie ręce. Równocześnie nastąpiłaby akcja od strony morza. Tyle doniesienia pism wyżej wymienionych.

Plan powyższy wygląda groźnie, ale wykonanie jego napotkałoby na nieprzewidywane trudności. Przewiezienie wojsk anglo-francuskich z Flandrii morzem na okół północnej i zachodniej Francji, tudzież Hiszpa-

nji, a dalej przez morze Śródziemne i Adriatyk do Czarnogóry — następnie wysadzenie tej armii na ląd, a wreszcie pochód lądem nad granicę austro-węgierską, trwałoby przy nadzwyczajnej sprawności i wśród pomyslnych warunków, jakie dwa miesiące. Do tego potrzeba wielkiej floty przewozowej, któraby płynęła pod obroną pancerników wojennych. Ogółem frontu angielsko-francuskiego z wojsk byłoby oczywiście hasłem do ofenzywy niemieckiej. Niemcy mieliby dosyć czasu do uperania się z Anglikami i Francuzami we Flandrii, a potem do wysłania posiłków na zagraniczny teren austro-węgierski.

Sprawa polska na kongresie socjalistycznym.

Związek polski socjalistycznej partji w Stanach Zjednoczonych Ameryki północnej przedłożył międzynarodowemu Kongresowi socjalistycznemu, który odbył się dnia 15 stycznia b. r. w Kopenhadze memoriał w sprawie polskiej, wydrukowany w broszurce, w dwóch językach: angielskim i polskim.

Językiem polskim — przypominają polscy socjaliści swym towarzyszom — władza prawie 24 milionów ludzi, mieszkających w zwartej prawie masie. Ludność tę wyzyskuje rząd rosyjski.

Ludność robotnicza, stanowiąca olbrzymią większość ogółu społeczeństwa, niedopuszczona jest do zarobku ani przy kolejach, przy budowach publicznych, nawet przy handlu ulicznym. Już w czasie wojny do naprawy dróg pod Warszawą, zniszczonych ciągłymi przemarszami wojsk, sprowadzono robotników z głębi Rosji.

Autorowie memoriału omawiają dalej dzieje komisji edukacyjnej na dowód ogromnej a ciągle topionej chęci oświaty u narodu polskiego.

1 listopada 1905 roku ogłoszone oszukańczy manifest „konstytucyjny”. 2 listopada powstaje „Stowarzyszenie kursów dla analfabetów dorosłych”, które w ciągu dwóch tygodni zyskało 5 tysięcy uczniów, dorosłych robotników, pozabawionych przez rządy rosyjskie w Polsce umiejętności czytania i pisania. 1-go grudnia tegoż roku powstaje drugie towarzystwo, ten sam cel mające, „Towarzystwo walki z analfabetyzmem”, licząc także kilka tysięcy słuchaczy. Tworzy się związek wychowawczy „Macierz szkolna”, licząca 748 kół z 116,734 członków, z dochodem 810,763 rb. ze składek przeważnie niezamożnych ludzi. W roku 1907 rząd rozwiązuje wszystkie instytucje oświatowe. Sypią się kary za zbrodnie nauki czytania i pisania.

Memoriał w wymownych słowach maluje obecne straszliwe położenie Polski. Naród doprowadzony do stanu nawskroś rozpaczliwego, odwołuje się do Europy

Na północny zachód od Zennebeke prowadziliśmy dalej ataki nasze i wzięliśmy przytem do niewoli więcej niż 1000 kanadyjczyków. Liczba jeńców wreszta w ten sposób do 5000. Szczególniejż mieszanina narodowości: murzyni senegalscy, Anglii, Turkosi, Indianie, Francuzi, Kanadyjczycy, Żuawi i Algierczycy, znalazła się tutaj na stosunkowo małym terenie.

W Szampani odparto dwa francuskie ataki nocne na północ od Beauséjour. Atak nasz na wyżynach Mezy zrobił dobre postępy, wzięto szturmem wiele grzbietów górskich jeden za drugim aż do wyżyny na zachód od Le Eparges. W ręce nasze wpadło kilkaset Francuzów i kil-

ka karabinów maszynowych. W lesie Ailly rozbiły się ataki nieprzyjacielskie. W Wogezach atak nasz doprowadził do odbicia Hartmannswelkerkopfu. Zdobyte ze zwycięstwa wynoszą tutaj 11 oficerów, 749 Francuzów, 6 ciskaczy min i 4 karabiny maszynowe.

Urzędowy komunikat austriacki.

WIEN, 26 kwietnia. Na froncie Karpackim, wskrawku, na wschód od przełęczy Użockiej walki trwają. Jedno z atakujących wojsk naszych zdobyło wczoraj na południowy wschód od Kaziowy, nowy punkt oparcia nieprzyjaciela i wzięto do niewoli 7 oficerów i przeszło 1000

żołnierzy. Aby odbić stracone wyżyny, podjęli teraz rosjanie wiele silnych kontrataków i próbowali pojedynczych ataków, także w sąsiedztwie skrawkach.

Główny atak nieprzyjaciela skierował się przeciw wyżynie Ostry i przylegającej pozejei na wschód. Po długich walkach odparto atak ten wśród najcięższych strat Rosjan.

Zniszczono tutaj prawie całkowicie dwa bataliony przeciwnika, kilkaset żołnierzy wzięto do niewoli.

W natychmiastowej akcji pościgowej posiadliśmy 26 rowów strzeleckich i wiele materiału wojennego. Także i w innych skrawkach odparto krwawo nocne ataki nieprzyjaciela. Z przed pozycji przełęczy Użockiej,

po odpartym ataku ustąpił przeciwnik w ucieczce. W walkach wojarskich nie tylko że utrzymano teren dotychczas zdobyty, pomimo rozpaczliwych kontrataków Rosjan, lecz na południowy wschód od Kaziowy zdobyto dalsze. Na froncie na zachód od przełęczy Użockiej w Galicji, Polsce, a także nad Dniestrem i na Bukowinie, walki artyleryjskie Zresztą spokoj.

Zastępca szefa sztabu generalnego von Hoefler
feldmarszałek-lejtnant.

Ofiary.

P. Wincenty Meszek dla blednych do uznania redakcji „N. Kurjera Łódzkiego“ złożył rb. 2.00.

Teatr - - Teatr
MINIATURE
Cegielniana 34, Cegielniana 84
Dawniej URANIA.
Kółko Artystów Polskich
pod kierunkiem
Stefana Szoslanda.

We wtorek 27, środek 28, czwartek 29 i piątek 30 kwietnia 1915 r.
SIOSTRA KASPERKA | **Wiązanka** | Pieśni ludowe, (chór), plotki, deklamacje, satyry i monologi.
WESOŁY KONKURENT | Wodewil w 1 akcie ze śpiewami. | Szczegóły w programach Początek przedstawienia punktualnie o godz. 7 wiecz.
a w niedzielę i święta godz. 4 po poł. Wtorek i Sobota zmiana programu. Orkiestra przygrywa codziennie w poranku od g. 6 po poł. Bilety są do nabycia w kasie teatru od g. 11 r. Przy teat. bufet restauracyjny A. Taszyckiego.

Pensjonat
QUISISANA
Poznań, ulica Ludwiki 3,
telef. 35-08. Poleca wykwintnie urządzone pokoje na żądanie z utrzymaniem po cenach umiarkowanych.

W parku miejskim im. Staszycy, w którym począwszy od dn. 8 maja, będą się stale odbywały koncerty Łódzkiej Orkiestry Symfonicznej, jest do wynajęcia lokal dla restauracji i mleczarni. Reflektanci zechcą zgłosić się po szczegóły do SEKCJI OGRODNICZO-PLANTACYJNEJ przy KOMITECIE ROBOT PUBLICZNYCH, Piotrkowska 96, pomiędzy godz. 10—12.

Letnie
mieszkania
w Smardzewie pod Sieradzem
z całodziennym utrzymaniem, bliższe szczegóły u pp. Zielińskich, ulica Benedykta 10.

Towary na
bluzki suknie i kostjomy
sprzedaje detalicznie po cenach fabrycznych, J. Hufnagel, Piotrkowska 46, I piętro w podwórzu, skład fabryczny otwarty od 10—1 i od 3—5.

Prośby i podania
do urzędów: Komendantury, Prezydium policji, o wypłatę za rekwizycje wojskową, wyrządzone szkody, do sądów cywilnych i wojennych jak również tłumaczenie dokumentów zatapia biuro „UNION“ Piotrkowska 82. Kierownikami biura są prawnik i redaktor.

FURMANEK
na dłuższy czas potrzebuje Sekcja Brukarska przy Komitecie robót publicznych do zwożenia piasku, kamieni i t. p.
Właściciele furmanek zechcą zgłaszać się do biura sekcji w pałacu „Siemensa“ Piotrkowska № 96 w godzinach 10 do 1 i 3 do 6 codziennie za wyjątkiem niedziel i świąt.
44—3

Ważne dla p.p. Palących
Znakomite tytonie i papierosy do najtańszych do najdroższych poleca hurtowo i detalicznie S. Nowiński, Piotrkowska 145 (sklep w podwórzu). Uwaga: tanie tytonie od 1,20 k za funt, papierosy od 80 k za 100 szt. 66—10

Kartofle
są do sprzedania stacja Kutno majątek Chruszczanek. 91—4

Kupię następujące numery gazet
Prądu № 105 poniedz. 2, 17, 1915
N. Gaz. Łódzkiej z wtorku 5/1 1915 r. Nr. 5, z niedzieli 24/1 1915 r. Nr. 11 i z niedzieli 7/2 1915 r. Nr. 25.
Posiadacze tych numerów zgłoszą się z nimi do administracji N. Kur. Łódzk. Zachodnia № 37.

Waznę w dzierżawę
kilka morgów
gruntu z zasiewami w okolicach Fabjanic. Wiadomość w administracji „N. Kur. Łódzkiego“ Zachodnia 37.

Grzybek japoński
do sprzedania. Wiadom. w adm. „N. Kur. Łódz.“ Zachodnia 37.

Akuszerka masażystka
z dyplomem Cesarskiej Akademii medycznej w Piotrogradzie praktykuje ca 20 lat, przyjmuje masaż, porody, rozwinięcia biustu Andrzeja 39, m. 10 od 12—5. Odpowiedzi na listy.

W Pensjonacie w Adelmówku
(między Łodzią a Zgierzem przy stanku Tram.) Są wolne pokoje, wiadomość, Widzewska 40 m. 16.

DOMY
drewniane, dobry stan do sprzedania w Tworzankach pod Koluszkami i Brzeziniami.

Rutynowana nauczycielka muzyki przyjmuje lekcje po cenach możliwie przystępnych. Adres: Nowo-Cegielniana 19 m. 8.

Zęby sztuczne
ako też najnowsze wynalazki w dziedzinie leczenia zębów. Specjalnie sprzyjające warunki dla celów reklamowych. Piotrkowska nr. 83 u lekarza-dentysty.

I gat. rosyjskich tytoni gwarancja za świeżość i oryginalność, do nabycia w składzie tabacznym K. GELBARDA, ul. Konstantynowska 30, z frontu. 119—1

Kupię do siewu kilka korcy owsa i seradeli
Adresy z podaniem ceny zostawić w administracji „Now. Kurjera Łódzkiego“ Zachodnia № 37. 4457—0

Zaraz gotówkę może otrzymać każdy, kto posiada ubezpieczeniową polisę życiową. Wiadomość u M. Szajnberga, ul. Konstantynowska 38, codziennie od 9-jej do 2-iej. 3979—4

Ogłoszenia drobne:
A.A. Meble sprzedam tanio lecz zaraz. Mikołajewska 95 m. 27, front I piętro 104—3
A.A. Meble sprzedam bardzo tanio z 3-ech pokoi mało używane. Mikołajewska 40 m. 2. 2
A.A. Kupię małą żelazną kasetkę do adm. pisma. 118—1
Bawelniane i wełniane resztki na damskie, męskie i dziecięce ubrania i palta, jak również alpage tanio nabyć można Piotrkowska 34, front drugie piętro. 77—10
Damski krawiec z powodu kryzysu szyje elegancko kostjomy od rb. 5, palto od rb. 4. Kreśli się z prośbą o robotę, pracownia E. Rudkłej, Piotrkowska 17. 69—3
Doski 3/4 i 1/4 dla trumniarzy do sprzedania i szprychy dębowe dla szelmachów w składzie drzewa, Pabjanowska Szosa 21 m. 34. Goidring.
Do sprzedania machonowa szpitalnia i dębowa biblioteka do katedry tanio. Promienna № 2. u księczar. 123—3

Kupuje złoto, srebro. Dzielnia 26 m. 22, od 1—3. 53—4
Kupię meble używane, maszyny do szycia oraz kwity lombardowe. Widzewska 78, m. 28, prawa oficyna 3-ia sień. 101—2
Kwity lombardowe, złoto, srebro, zegarki kupuje. Brzezinińska 10 m. 9, Placék, od 1 do 5. 4494—30
Kupię rower używany. Oferty w „Kurjerze“ „J. P.“ 124—2
Kon rosty do sprzedania. Łąkowa 21. Waldszleschen. 109—1
Maszyny do szycia kupuje i sprzedaje. Brzezinińska 10 m. 9. 112—3
Maszynę do szycia kupię tanio. Główna 17 m. 2. 125—1
Młód rosyjski i polski do nabycia hurtowo i detalicznie u Malczewskiego, Benedykta 43. 57—10
Ogorki kwaszone do sprzedania. Staro-Zarzewska № 21. 108—3
Poszukuję ucznia 6—7 klasy szkoły Przemysłowej Łódzkiej na wieś dla gotowania chłopea do 3-jej klasy tejże szkoły oraz dla nauki dzieł w młodszym wieku. Wiadomość: Bybarkiewicz, Andrzeja 58a do 10 rano i od 7-jej wieczorem. 110—2
Pokój na letnisku w Rąbieniu, do wynajęcia. Wiadomość: A. Wernerowa Juliusza 16. 111—1
Pokój do wynajęcia dla inteligentnej kobiety. Mikołajewska 61—4.
Przyjmuje do reperacji i stemplowania wagi różnych systemów fabryka wag, Józefa Rogalskiego i S-ki ul. Średnia № 24. 87—3
Power kupię — zawiadomił H. Stownie. Rokudniowa 28 m. 13. 2
Rosyjski tyton hurtowo i detalicznie. Papierosy od 30 kop. za 100 sztuk, u Gelbarda, Andrzeja 4. 64—3
Spodnie do pracy które można odstąpić parę lat za 2. 75. Piotrkowska 145—34. 79—3
Tanio wyprzedamy piękne resztki na suknie i bluzki. Piotrkowska 145—34. 78—3
Zdołna krawcowa szyje całą suknie nie starannie wykończoną za 1 rb. Piotrkowska 68, lewa oficyna, II wójt. II piętro m. 16. 4566—3
Ziemia (ugnojona) do zasadzenia kartofli, obszaru 3 morgi do wydzierżawienia. Wiadomość: A. Wernerowa Juliusza 16 55—2
Zaginiony paszport, wydany z Turku gub. kaliskiej, na imię Ignacego Janasa i świadectwa czeladnicze w herbarskie na to samo imię i metryki. Znalazca zechce oddać Nawrot 57. Janas. 116—1
Zaginiony paszport, wydany z magistratu m. Łodzi, na imię Abrahama Moszka Fuchsa. 107—2
Zaginiony paszport wydany z gminy Hariupia Mała, pow. sieradzkiego, gub. kaliskiej na imię Izraela Herta Schwarc. 113—3
Zaginiony paszport, wydany z gminy Przysuche, pow. Opoczno-gub. radomska na imię Junna Wolf Silberstein. 114—3
Zaginiony portfel skorzany, w którym znajdowały się: przepustka lekarska (Passierschein) i kartonik straży ogniowej ochotniczej, wydany na imię d-ra I. Perleca (Piotrkowska 29.) 117—1
Zaginiony paszport, wydany z gminy Żytno, powiatu noworodzieckiego, guberni piotrkowskiej, na imię Stanisława Hradzkiego. 126—1